

REPUBLIKA E KOSOVËS – РЕПУБЛИКА КОСОВО – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. jula 2017. godine
Ref.br.:AGJ 1107/17

PRESUDA

u

slučaju br. KO142/16

Podnosilac

**Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se
odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju**

**Ocena ustavnosti članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o
Kosovskoj agenciji za privatizaciju**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: relevantni sud).

2. Zahtev je potpisan od strane Sahita Sylejmanija, predsednik, Vladimira Kaneva, sudija, Wenera Kannenberga, sudija, Sabrija Halilija, sudija, i Ilmija Bajramija, sudija.
3. Zahtev podnet od strane relevantnog suda se odnosi na suđenje koje se sprovodi pri tom sudu u predmetu pod brojem AC-II-12-0086.

Osporeni zakon

4. Relevantni sud osporava ustavnost članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: Zakon o KAP-u), usvojen od strane Skupštine Republike Kosovo 31. avgusta 2011. godine.

Predmetna stvar

5. Relevantni sud traži od Ustavnog suda Republike Kosovo da oceni ustavnost članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u, za koje tvrdi da su u suprotnosti sa članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).

Pravni osnov

6. Zahtev se zasniva na članu 113.8 Ustava, članovima 51. 52. i 53. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 75 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 6. decembra 2016. godine, relevantni sud je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 7. decembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Ivan Čukalović i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (sudije).
9. Dana 15. decembra 2016. godine, Sud je obavestio relevantni sud i KAP o registraciji zahteva.
10. Dana 18. januara 2017. godine, Sud je tražio od KAP-a da odgovori na nekoliko konkretnih pitanja koja se odnose na suštinu zahteva koji se razmatra.
11. Dana 2. februara 2017. godine, KAP je odgovorila na postavljena pitanja u vezi sa zahtevom koji se razmatra.
12. Dana 15. februara 2017. godine, Sud je dostavio članovima Foruma Venecijanske komisije zahtev sa nekoliko pitanja za uporednu analizu u vezi sa zahtevom koji se razmatra.

13. Dana 20. februara 2017. godine, odgovori KAP-a su dostavljeni relevantnom sudu za neki mogući komentar.
14. Dana 27. februara 2017. godine, relevantni sud je podneo dodatne komentare.
15. Između 28. februara 2017. godine i 6. marta 2017. godine, odgovorili su sledeći članovi Foruma Venecijanske komisije: Ustavni sud Južne Afrike, Ustavni sud Republike Češke, Ustavni sud Bugarske, Ustavni sud Slovačke, Ustavni sud Slovenije i Ustavni sud Hrvatske.
16. Dana 30. marta 2017. godine, Posebna komora Vrhovnog suda je obavestila Sud o zahtevu podnetim Posebnoj komori od strane trećih strana (u svojstvu poverilaca), za uvođenje sigurnosne mere protiv "AC Agrokosova", tražeći da se zabrani prodaja katastarskih parcela u postupku likvidacije. Posebna komora je obavestila treće strane da ne može da uvede sigurnosne mere sve dok Ustavni sud ne donese konačnu odluku o oceni ustavnosti članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u.
17. Dana 12. aprila 2017. godine, treće strane su tražile od Suda da uvede privremenu meru, jer će organ za likvidaciju početi sa prodajom određenih katastarskih parcela najkasnije do 28. aprila.
18. Dana 14. aprila, pravni zastupnici trećih strana su podneli Sudu obaveštenje koje su ranije uputili KAP-u, naglašavajući: *"[...] Ustavni sud Kosova još uvek nije dao mišljenje u vezi sa vašim zahtevom i nije doneo odluku o uvođenju sigurnosne mere, stoga, molimo vas da isključite iz privatizacije i prodaje katastarske parcele sa brojem 1715 u površini od 0.65, 17 ha 1516 u površini od 04437 ha registrovane na ime Hortikulture – bivša mladost u Gnjilanu, dok se ne okonča postupak pred Ustavnim sudom Kosova i Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosova."*
19. Dana 9. maja 2017. godine, Sud je jednoglasno usvojio prihvatljivost zahteva.
20. Istog datuma, Sud je većinom glasova utvrdio da su članovi 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u u skladu sa Ustavom.

Pregled činjenica

21. Iz spisa predmeta rezultira da zahtev koji se razmatra proizilazi iz tužbe od strane trećih strana, I.M. i H.M., koja se odnosi na potvrđivanje prava svojine za dve parcele zemlje u regionu Gnjilana. Tvrdi se da su treće strane stekle pravo svojine nad navedenim parcelama preko ugovora o kupoprodaji iz 1972. godine zaključen između njih i KBI "Agrokultura" Gnjilane.
22. Dana 29. decembra 2009. godine, Opštinski sud u Gnjilanu je presudom C. br. 5/08, tokom sprovođenja parničnog postupka između trećih strana, u svojstvu tužilaca, i KBI "Agrokultura", u svojstvu tužene, odlučio da su osporene parcele bile imovina tužilaca koji su ih kupili 1972. godine.

23. Dana 5. februara 2010. godine, KAP je uložila žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda na gore navedenu presudu Opštinskog suda u Gnjanu, tvrdeći postojanje povreda proceduralnih odredaba, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
24. Shodno tome, parnični postupak je premešten u Posebnu komoru Vrhovnog suda.
25. Dana 5. decembra 2013. godine, Posebna komora Vrhovnog suda je primila dopis od strane organa za likvidaciju gde se tražila obustava svih sudskih postupaka u skladu sa članom 10. Zakona o KAP-u, s obzirom da je KBI "Agrokultura" ušla u likvidaciju.
26. Dana 6. decembra 2016. godine, relevantni sud je podneo zahtev Sudu, tražeći ocenu ustavnosti članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u.

Navodi relevantnog suda

27. Relevantni sud tvrdi postojanje povrede člana 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Konvencije.
28. Suština zahteva relevantnog suda se nalazi u tvrdnji da osporeni članovi krše imovinska prava zainteresovanih strana, odnosno poverilaca, s obzirom da se svaka radnja i sudski postupak gde je uključeno društveno preduzeće ili njena imovina, a koja je predmet odluke o likvidaciji, obustavlja nakon obaveštenja odluke za likvidaciju odgovarajućem sudu od strane organa za likvidaciju.
29. Relevantni sud tvrdi da „obustava ili odbacivanje imovinske tužbe protiv DP-a pod likvidacijom na osnovu člana 9.3 Uredbe UNMIK-a br.2005/18 neće biti u skladu sa zaštitom imovinskih prava shodno članu 1, Protokola 1, EKLJP-a i uspostavljenom sudskom praksom ESLJP-a, pošto bi uskratila tužiocima njihova imovinska prava da im se sudi od strane nezavisnog suda. Obustava razmatranja imovinske tužbe tužilaca bi predstavljala povredu člana 1 Protokola 1 EKLJP-a.”
30. Relevantni sud dalje obrazlaže da je “ova linija zaključivanja zasnovana na oceni da obustava predmeta suda pre svega upućuje zahtev Odboru za likvidaciju koji nije sud. Međutim, svaka odluka Odbora za likvidaciju može da se ospori u sudu, postupku, dajući nadležnost Odboru za likvidaciju kako bi iskoristio i raspolagao imovinom DP-a pod likvidacijom, što praktično stvara rizik za tužioce da izgube svoju imovinu u postupku, zato što odredbe da bi zaštitile na efikasan način vlasnike nepokretne imovine potencijalno nisu efikasne i/ili svrstavanje imovinskog zahteva u postupku likvidacije je vrlo nisko, imajući u vidu osnovno i ljudsko pravo na imovinu. Na taj način, pogođeni vlasnici mogu biti izloženi opasnosti podvrgavanju de facto eksproprijaciji ne dobijajući adekvatnu naknadu.”
31. Relevantni sud dalje dodaje da “[...] postoji preostala i ozbiljna sumnja o tome da li su odredbe za obustavu sudskog postupka u vezi sa posedovanjem ili vlasništvom ustavne ili ne. Ukoliko nisu, onda postoji potreba da se ukinu od

strane Ustavnog suda, što bi takođe bilo relevantno za odluku o predmetu u iščekivanju.”

32. Relevantni sud isto tako ističe da “u ovom pitanju nije suštinsko pitanje da li Ustavni sud može da razmotri takođe usklađenost zakonskih akata sa članom 1, Protokola 1 Evropske konvencije za ljudska prava, koja je obavezujući pravni međunarodni instrument na Kosovu, oslanjajući se na član 22 Ustava. Pošto je osnovno pravo na zaštitu imovine zaštićeno u članu 46 Ustava Kosova”
33. Što se tiče cilja likvidacije, relevantni sud izražava da je “cilj likvidacije da prikupi sva sredstva entiteta likvidacije da bi ispunili potraživanja poverilaca onoliko koliko je moguće, i u skladu sa kategorijom prioriteta njihovih potraživanja. Kategorije prioriteta potraživanja su utvrđene u članu 40. Potraživanja koja se odnose na posedovanje imovine se nalaze u petoj kategoriji, što znači da su svrstana pod troškovima postupka i obezbeđenim potraživanjima, ali imaju prednost nad preferencijalnim potraživanjima zaposlenih, neobezbeđenim potraživanjima i potraživanjima vlasnika /akcionara entiteta pod likvidacijom.”
34. Konačno, relevantni sud se obraća Sudu: “S obzirom da je prerogativno ekskluzivno pravo Ustavnog suda da službeno poništi zakon usvojen od strane Skupštine, sud u skladu sa članom 113, stav 8 Ustava i Pravilom 75 Poslovnika o radu Ustavnog suda, podnosi pitanje ustavnosti člana 10 i 40.1.5 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju preko ovog zahteva upućenom Ustavnom sudu.”

Komentari podneti od strane KAP-a

35. U svojim komentarima, KAP prvo pojašnjava:

“Društveno preduzeće „PIK Agrokultura“ je i dalje u postupku likvidacije koji još uvek traje i nije završen. Isto kao i oko 500 ostalih društvenih preduzeća, i „PIK Agrokultura“ je prošao kroz ovaj proces odlukom Odbora KAP-a, uz primenu zakonskih odgovornosti jasno predviđenim u Zakonu o KAP-u. Postupak likvidacije, kao proces transformacije državne imovine u privatnom vlasništvu, omogućujući promet sredstava i revitalizaciju postojećih sredstava na dugo vreme blokiranih i u stanju amortizacije, predstavlja završnu fazu mandata KAP-a za upravljanje ovom imovinom. Naravno da ovaj proces prolazi kroz niz koraka koji se sastoje od nekoliko važnih aktivnosti, među kojima su naravno najznačajniji prodaja ili transformacija vlasništva nad imovinom DP-a, procena poverilačkih i imovinskih potraživanja od strane Organa za likvidaciju, uključujući i sudsku odluku o osnovu žalbe na ovu procenu, te raspodelu sredstava poveriocima. U ovom trenutku, Organ za likvidaciju je izvršio procenu svih poverilačkih ili imovinskih potraživanja, međutim na jedan broj odluka Organa za likvidaciju su uložene žalbe i očekuju se odluke od strane Posebne komore [...]”

36. KAP dalje ističe:

“Imovinska prava stranaka sa potraživanjima od „PIK Agrokulture“ se garantuju preko razmatranja ovih potraživanja od strane Organa za likvidaciju [...]. Razmatranje potraživanja od strane Organa za likvidaciju naravno da predstavlja samo prvi stepen procene ovih potraživanja, pošto član 5.7 Zakona i član 37.7 Aneksa Zakona o KAP-u daju pravo svakom navodnom vlasniku koji nije zadovoljan sa procenom Organa za likvidaciju, da se u roku od 30 dana žali na odluku Organa za likvidaciju zbog njegovog potraživanja Specijalnom veću Posebne komore Vrhovnog suda Kosova. U sudskom postupku stranka ima sva proceduralna prava predviđena u Zakonu br. 04/L-033, uključujući i pravo na potraživanje prethodnog sudskog naloga za obustavljanje otuđenja imovine (prodaje pod likvidacijom) na osnovu člana 55 Aneksa Zakona br. 04/L-033 „O Posebnoj komori [...]“. Strana koja nije zadovoljna sa presudom ili rešenjem Specijalnog veća, na osnovu žalbe na odluku Organa za likvidaciju o imovinskom potraživanju može da se obrati Žalbenom veću [...]. Dakle, razmatranje imovinskog potraživanja stranke prolazi kroz niz filtera, osiguravajući na taj način ne samo u potpunosti, već i na svakom posebnom stepenu primenu prava stranke na redovan zakonski postupak.“

37. KAP dalje objašnjava:

“Na osnovu člana 10 Priloga Zakona o KAP-u, ulaskom u likvidaciju preduzeća, obustavlja se svaki sudski postupak ili arbitraža koja traje u sudu ili arbitražnom sudu, uključujući i postupke pred Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosova. Ovo zakonsko predviđanje je uspostavljeno od strane zakonodavca sa ciljem pažnje na razmatranje poverilačkih ili imovinskih potraživanja sa jedinom nadležnošću da se eliminiše paralelno odlučivanje o istim potraživanjima, dok u međuvremenu preduzeće podleže postupcima likvidacije. Bez ovog predviđanja bi nastala konfuzna situacija o zaštiti prava navodnih vlasnika ili poverilaca, koji bi mogli biti predmet ocene i razmatranja i pred bilo kojim osnovnim sudom ili Posebnom komorom, osim razmatranja od strane Organa za likvidaciju. Međutim, jedno takvo zakonsko predviđanje ni na koji način ne predstavlja ugrožavanje bilo kojeg prava navodnog poverioca ili vlasnika.”

38. Konačno, KAP naglašava:

“Kategorizacija nivoa prioriteta raspodele sredstava prema potraživanjima /vlasničkim interesima je osnovna karakteristika zakonodavstva o likvidaciji/stečaju u svakoj demokratskoj zemlji koja poštuje ekonomiju tržišta. Član 40 Aneksa Zakona o KAP-u služi upravo ovom cilju. Međutim, nastaje utisak da je njegov predmet bila odredba člana 40.1.5, a ne ona iz člana 40.1.8, koja upravo uspostavlja drugu kategoriju imovinskih prava u nastavku u redu isplata. Na kraju, želimo da istaknemo da početak postupka likvidacije nekog preduzeća ne znači otuđenje njegovih sredstava odmah. Otudeenje imovine preduzeća u postupku likvidacije se obavlja od strane KAP-a preko postupka tenderisanja, otvorenog i transparentnog gde se u potpunosti poštuju

prava stranaka. Štaviše, ne namerava se da se stavi na prodaju bilo koja imovina za koju postoji potraživanje o kojem nije doneta odluka.“

Dodatni komentari relevantnog suda

39. U dodatnim komentarima, relevantni sud je, između ostalog, istakao:

- a) *Cilj likvidacije je da zatvori sva sredstva (bez obzira na njihovu pravnu prirodu i vrednost, čime se utiče na imovinu, zahteve, prava bilo koje vrste) i koristi ih da zadovolji sve zahteve entiteta onoga što se obično naziva mehanizam „vodopad“. Novac je korišćen za pokrivanje kategorije tužilaca od vrha pa do dole, prateći pravni sistem prioriteta (član 40. Aneksa Zakona o KAP-u) i tek nakon što je kategorija u potpunosti zadovoljna, preostali deo se, ako ga ima, koristi za drugu najnižu kategoriju (član 41. Aneksa Zakona o KAP-u). U okviru kategorije, ako preostala sredstva nisu dovoljna da pokriju sve poverioce, svaki dobija isti procenat da pokrije svoje potraživanje. Nakon zatvaranja likvidacije, entitet se zakonski gasi (član 45. Aneksa Zakona o KAP-u). Poverioci koji imaju potraživanja niske prioritete klase, za koje nisu ostala sredstva da se podele, ne dobijaju ništa, drugim rečima, trpe potpun gubitak. Potraživanja trećih strana ne predstavljaju nikakav izuzetak u ovom sistemu. Nije izuzetak da se postupak likvidacije nastavi godinama. Da bi se završila i zatvorila likvidacija DP, organ za likvidaciju mora da dobije saglasnost od strane PKVS (član 44. Aneksa Zakona o KAP-u), dakle, da PKVS ima pregled u vezi sa završenim postupcima likvidacije.*
- b) *KAP je s pravom istakla da zakonitost postupaka organa za likvidaciju može biti predmet sudskog preispitivanja. Osim što je važno napomenuti da je pretenzijama zasnovanim na imovinu pripisana i određena kategorija prioriteta zakonom (član 40, stav 1.5. Aneksa Zakona o KAP-u). Takođe, treba napomenuti da sredstva od privatizacije DP zadržava KAI da ih čuva ili održi, odvojeno od fonda agencije. Ni DP nije odgovorno za obaveze KAI, niti KAP ima pristup fondovima koji pripadaju određenom DP (član 18. Zakona o KAP-u-u). Na ovaj način je obezbeđeno da se sva imovina DP koristi samo za DP i nizašta drugo. Drugi aspekt ovoga je jasan da ne postoji obaveza nijedne institucije za potraživanja koja se ne mogu ispuniti iz fondova i imovine DP u okviru sistema (prioritet raspodela vodopad), koja je gore navedenom. Osim zaštite koja je sadržana u ovom sistemu, imovinskim potraživanjima nije data posebna zaštita bilo koje vrste.*

Glavni komentari primljeni od strane Foruma Venecijanske komisije

- 40. Sud primećuje da se iz odgovora primljenim od strane Foruma Venecijanske komisije ističe da u zemljama koje su podnele odgovore postoje slične pravne situacije, ali nisu identične sa situacijom u Republici Kosovo, odnosno sa ovim slučajem.
- 41. Sud takođe primećuje da se u većini komentara primljenim od strane Foruma Venecijanske komisije naglašava da proces likvidacije i stečaj preduzeća, bilo

da su javna ili privatna, dotiče poziciju i interese poverilaca. Bez obzira na to, u svim navedenim slučajevima, prava poverilaca se štite i ostvaruju u sudskim postupcima.

42. U tom smislu, Ustavni sud Bugarske izražava da *“akti organa koji sprovode postupak privatizacije podležu sudskoj kontroli. Pokušaji zakonodavaca da oslobodi takve akte od upravnog sudstva su proglašeni neustavnim od strane Ustavnog suda. Prava poverilaca u postupku likvidacije, stečaja ili privatizacije su predmet sudske zaštite.”*
43. Ustavni sud Hrvatske ističe da se *“postupci stečaja sprovode u cilju zadovoljenja potraživanja poverilaca prodajom imovine dužnika. Stečajni postupak se sprovodi isključivo od strane nadležnog privrednog suda.”*
44. Ustavni sud Slovačke je objasnio da *“državno preduzeće može biti rastvoreno sa ili bez likvidacije. Likvidacija se sprovodi onda kada se sredstva ne prenose na naslednika. Međutim, ako se preduzeće rastvori u skladu sa pravilima Zakona o privatizaciji, tada se ne sprovodi likvidacija. Iz tog razloga, sudski postupci koji su na čekanju tokom sprovođenja postupka privatizacije se ne obustavljaju i nadležnost da odlučuju o imovinskim potraživanjima preostaje civilnim sudovima.”*
45. Ustavni sud Republike Češke je objasnio da *“kada se odluka o likvidaciji donese tada se likvidacija registruje u privrednom registru i administrator igra ulogu organa koji je ustanovljen zakonom. Administrator preduzima sve potrebne radnje da bi se odlučilo o svim potraživanjima i obavezama, da bi se preduzeće u što kraćem mogućem roku likvidiralo. On javno poziva poverioce da podnesu svoja potraživanja prema preduzeću u određenom vremenskom periodu. Sudski postupci koji su počeli pre izjave likvidacije se i dalje nastavljaju sa jedinom razlikom što u ovom slučaju administrator koji nedavno predstavlja preduzeće pred sudom umesto organa određen zakonom. Likvidacija se ne može zatvoriti pre okončanja sudskih postupaka, jer sva potraživanja i obaveze koje su predstavljene treba da se reše.”*
46. Ustavni sud Južne Afrike je naveo da *“kada su zakonski postupci obustavljeni kao posledica naloga za likvidaciju preduzeća, osoba koja je inicirala likvidaciju preduzeća ili koja je donela određenu odluku o dobrovoljnoj likvidaciji preduzeća, osoba koja je pokrenula sudske postupke može, nakon davanja pismenog obaveštenja administratoru da nastavi te postupke pred istim sudom.”*
47. Ustavni sud Slovenije je podneo odluku (U-I-288/04 od 17. marta 2005. godine), o oceni ustavnosti Zakona o transformaciji Fonda sukcesije Republike Slovenije i osnivanju Javne agencije Republike Slovenije za sukcesiju. Navedeni zakon je proglašen u suprotnosti sa Ustavom Republike Slovenije, s obzirom da ne određuje nastavak sudskih, građanskih i izvršnih postupaka koji su obustavljeni na osnovu tog zakona. Ustavni sud Slovenije je utvrdio da osporeni zakon krši prava pojedinaca na sudsku zaštitu prava.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Relevantne ustavne odredbe:

Član 46. [Zaštita imovine]

- 1. Garantuje se pravo na imovinu.*
- 2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.*
- 3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se ekspropriuje.*
- 4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.*

Relevantne odredbe Zakona br. 04/L-033 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova o pitanjima koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju

Član 9 [Vođenje postupka od strane podveća ili sudije pojedinca]

- 1. Svako specijalno veće Specijalne komore može izdati nalog kojim dodeljuje jednom ili više svojih članova ili podveću u čijem sastavu su dvoje njegovih članova odgovornosti i ovlašćenja za vođenje bilo kojeg ili svih postupaka unutar predmetne nadležnosti. Presude i odluke koje donesi sudija pojedinac, odnosno podveće smatraju se odlukama specijalnog veća.*

Osporene odredbe članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u

Član 10 Obustava radnji

- 1. Svaka sudska, upravna ili arbitražna radnja, postupak ili akt koji uključuje ili je protiv nekog preduzeća (ili bile koje njegove aktive) koje je predmet odluke o likvidaciji obustavlja se po podnošenju, od strane organa za likvidaciju, obaveštenja o likvidaciji relevantnom sudu, javnom organu ili arbitražnom sudu. To obaveštenje se poziva na ovaj član 10. i njemu se prilaže primerak odluke o likvidaciji i primerak objavljenog obaveštenja o likvidaciji.*
- 2. Svaka tako obustavljena radnja, postupak ili akt nastavlja se ili stupa na snagu samo uz dozvolu organa za likvidaciju ili suda. Tako obustavljene radnje, postupci i akti uključuju, ali se ne ograničavaju na, svaku radnju, postupak ili akt:*

- 2.1. koji se odnosi na prikupljanje, povraćaj ili prinudnu naplatu potraživanja za dugove, poreze, kazne ili obaveze bilo koje vrste;*
- 2.2. koji se odnosi na stvaranje, priznavanje, izmenu, povećanje, ispravnost, registraciju ili prinudnu naplatu bilo kog potraživanja ili interesa od preduzeću ili preduzeću ili bilo kojoj aktivni preduzeća;*
- 2.3. svaki akt za unovčenje, oduzimanje ili prodaju bilo koje založene ili pod hipotekom ili na drugi način opterećene aktive ili za ostvarivanje vlasništva ili kontrole nad bilo kojom aktivom preduzeća; i*
- 2.4. regulatorni postupak ili radnje u pogledu sprečavanja ili otklanjanja bilo koje povrede regulatornih odredbi, pravila ili odluka, do te mere da uključuje novčana potraživanja od preduzeća.*
- 3. Obustava radnji, postupaka i akata ne primenjuje se ni na jedno od sledećeg:*
- 3.1. sudski postupak od strane ili u ime preduzeća protiv trećih strana;*
- 3.2. krivični postupak protiv preduzeća ili jednog ili više članova njegove Uprave;*
- 3.3. prenos ili raspolaganje aktivom preduzeća u okviru redovnog poslovanja preduzeća, uključujući i transakcije predviđene ovim Zakonom i ovim članom 10. posebno;*
- 3.4. regulatorni postupak ili radnje u pogledu sprečavanja ili otklanjanja bilo koje povrede regulatornih odredbi, pravila ili odluka, do te mere da ne uključuje novčana potraživanja od preduzeća; i*
- 3.5. kontrolu i zahteve za kontrolu koje su podneli nosioci registrovane hipoteke, ispravnih zaloga ili sličnih opterećenja koja se odnose na aktivu preduzeća.*

Član 40

Prioriteti potraživanja i interesa

- 1. U postupku likvidacije sva potraživanja poverilaca izmiruju se po dole navedenim klasama 1.1 do 1.8 i prema sledećem redosledu:*
- 1.1. troškovi prodaje ili na drugi način unovčene imovine ili aktive preduzeća;*
- 1.2. obezbeđen kredit nakon plana reorganizacije nastao u skladu sa članom 13.2 Uredbe UNMIK-a 2005/48 u meri da je taj kredit odobrio Sud. Ovaj prioritet odnosi se samo na prihode od prodaje ili drugog prenosa aktive koja obezbeđuje kredit;*

1.3. prioritet potraživanja, po sledećem redosledu:

1.3.1. sudski troškovi;

1.3.2. troškovi organa za likvidaciju i svih pomoćnih savetnika;

1.3.3. troškovi organa za likvidaciju potrebni za održavanje i zaštitu imovine i aktive preduzeća;

1.3.4. troškovi za nastavak rada preduzeća, nakon odluke Agencije ili Suda da započne postupak likvidacije; i

1.3.5. sva potraživanja administrativnih troškova nastala tokom bilo koje reorganizacije ili tokom postupka likvidacije;

1.4. obezbeđeno potraživanje u meri ostvarenoj od aktive koja obezbeđuje ta potraživanja i u iznosu tih obezbeđenih potraživanja i potraživanja;

*1.5. potraživanja zasnovana na vlasništva nad određenom aktivom, uključujući nekretninu;
(...)*

1.8. potraživanja vlasnika, deoničara, osnivača, učesnika ili partnera preduzeća.

Ocena prihvatljivosti

48. Sud će prvo razmotriti da li zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.

49. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 8, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

8. Sudovi su ovlašćeni da, Vrhovnom sudu, podnesu slućajeve koji se tiću saglasnosti nekog zakona sa Ustavom, ako je ta saglasnost primećena tokom sudskog postupka i ako relevantni sud nije siguran u saglasnost spornog zakona sa Ustavom i samo ako odluka relevantnog suda zavisi od saglasnosti zakona.

50. Sud se poziva na član 51. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

1. Podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 8 Ustava, podnosi sud samo ukoliko se sporni zakon treba direktno primeniti u postupku koji je deo predmeta razmatranja i samo ukoliko je zakonitost spornog zakona preduslov za donošenje odluke od strane suda.

2. Podnesak treba jasno da navede odredbe zakona za koje se smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom.

51. Sud uzima u obzir i pravila 75 i 76 Poslovnika, koja propisuju:

Pravilo 75 [Podnošenje podneska]

(1) Bilo koji sud Republike Kosovo može podneti podnesak Sudu na osnovu člana 113.8 Ustava, po službenoj dužnosti ili na zahtev jedne od strana u postupku.

(2) Podnesak treba da odredi zašto odluka Suda zavisi od saglasnosti zakona sa Ustavom. Dosije koji se razmatra pred Sudom treba priložiti podnesku.

(3) Bilo koji Sud Republike Kosovo može podneti podnesak za pokretanje postupka u skladu sa članom 113., stavom 8. Ustava bez obzira na to da li je neka od strana u postupku osporila ustavnost relevantne pravne odredbe.

Pravilo 76 [Obaveštenje]

Sud će, nakon podnošenja podneska, narediti Sudu da prekine postupak koji je u toku, a koji se tiče relevantnog pitanja, dok god Sud ne donese odluku ili presudu.

52. Pozivajući se na gore navedene odredbe, Sud prvo treba da oceni da li je relevantni sud ovlašćena strana da podnese ovakav zahtev.
53. Sud se poziva na svoje rešenje u slučaju KO126/16, gde je Sud utvrdio da je svaki sastav redovnog suda koji ima nadležnost da sudi konkretni slučaj ovlašćena strana da podnese zahtev u skladu sa članom 113.8 Ustava.
54. S tim u vezi, Sud se poziva na član 9. [Vođenje postupka od strane podveća ili sudije pojedinca] Zakona br. 04/L-033 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova o pitanjima koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, koji propisuje:

“1. Svako specijalno veće Specijalne komore može izdati nalog kojim dodeljuje jednom ili više svojih članova ili podveću u čijem sastavu su dvoje njegovih članova odgovornosti i ovlašćenja za vođenje bilo kojeg ili svih postupaka unutar predmetne nadležnosti. Presude i odluke koje donesi sudija pojedinac, odnosno podveće smatraju se odlukama specijalnog veće”.

55. Sud primećuje da je u ovom slučaju zahtev podnet od strane pet sudija Posebne komore, uključujući i njenog predsednika. Ovaj sastav Suda ima nadležnost da sudi slučaj AC-II-12-0086.
56. Dakle, uzimajući u obzir gore navedena pojašnjenja, Sud smatra da je ovaj zahtev podneo “sud” u smislu člana 113.8 Ustava.

57. Sud se u nastavku poziva na svoju odluku u slučaju KO04/11, gde je utvrđeno da *“kako bi ocenio prihvatljivost, ovaj sud prvo treba da razmotri da li je podnosilac zahteva onaj ko direktno primenjuje sporni zakon u odnosu na slučaj u toku i, drugo, da li je zakonitost spornog zakona preduslov za odluku u vezi sa predmetom koji je u toku pred podnosiocem zahteva. Treće, važno je ustanoviti da li je podnosilac zahteva naznačio za koje odredbe osporenog zakona smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom.”*
58. Na osnovu gore navedenog, rezultira da svaki zahtev podnet prema članu 113, stav 8 Ustava treba da ispuní sledeće uslove da bi bio prihvatljiv: a) relevantni sud treba da ima ovaj slučaj na razmatranju; b) osporeni zahtev treba direktno da se primeni od strane relevantnog suda u slučaju koji se nalazi na razmatranju; c) zakonitost osporenog zakona je preduslov da se donese odluka za zahtev koji se nalazi na razmatranju; i d) relevantni sud treba da precizira koje ustavne odredbe smatra da su u suprotnosti sa Ustavom (*Ustavni sud Republike Kosovo: slučaj br. KO126/16, rešenje o neprihvatljivosti, objavljen 1 juna 2017. god.*).
59. Sud naglašava da je kao osnovni uslov za prihvatljivost zahteva za incidentalnu kontrolu ustavnosti izričito određen i u Zakonu i Poslovniku postojanje takozvanog “elementa direktne veze” između odredaba osporenog zakona i pitanja koje se sudi pred redovnim sudovima.
60. Sud smatra da „direktno sprovođenje“ konkretne norme znači da od sprovođenja ili direktnog nesprovođenja osporene norme zavisi rezultat odluke od strane relevantnog suda.
61. Stoga, da bi postojala direktna veza, treba da postoji obavezni odnos između odluke Ustavnog suda (rešavanja pitanja neustavnosti zakona od strane ovog Suda) i rešenja glavnog pitanja od strane relevantnog suda, kao inicijator incidentalnog suđenja - što znači da suđenje od strane redovnog suda ne može da se okonča nezavisno od suđenja pred Ustavnim sudom” (*vidi: Ustavni sud Republike Albanije—odluka V-30/10 od 17. juna 2010. godine i odluka br. 13 od 4. maja 2009. godine*).
62. Sud primećuje da je ovo tumačenje takođe zasnovano i na praksi drugih zemalja. Dakle, Savezni ustavni sud Nemačke naglašava element veze između osporene norme i konkretnog slučaja i obrazlaže „[...] *Da je sud proglasio neustavnim osporene odredbe odbila bi se tužba, međutim, da je sud proglasio te odredbe ustavnim to bi rezultiralo usvajanjem tužbe*” (*vidi: odluku Saveznog ustavnog suda Nemačke 2 BvL 12, 13, 14, 15/56 od 6. novembra 1957. godine*).
63. U ovom slučaju, da bi ocenio prihvatljivost zahteva, Sud prvo treba da utvrdi da li osporeni zahtev treba direktno da se primeni od strane relevantnog suda u predmetu koji je na razmatranju (odnosno, predmetu pod brojem AC-II-12-0086); drugo, da li je zakonitost osporenog zakona (odnosno, njegova saglasnost sa Ustavom) preduslov za donošenje odluke za predmet koji je na razmatranju od strane relevantnog suda; treće, važno je videti da li je

relevantni sud precizirao koje odredbe zakona smatra da su u suprotnosti sa Ustavom.

64. U smislu činjenica slučaja i gore navedenih razmatranja, Sud smatra da zahtev pokreće ozbiljne sumnje koje se odnose na ustavnost članova 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u. Takođe, relevantni sud je argumentovao da precizirani članovi navedenog Zakona treba da se primene u predmetu sa brojem AC-II-12-0086.
65. Shodno tome, nakon ispitivanja tvrdnji i relevantnih argumenata iznetih od strane relevantnog suda, kao i analiziranja glavnih elemenata zahteva, Sud smatra da zahtev pokreće ozbiljna pitanja koja su takve složenosti da njihovo utvrđivanje treba da zavisi od razmatranja njegovog merituma. Shodno tome, zahtev ne može da se smatra kao očigledno neosnovan u smislu pravila 36 (1) (d) Poslovnika o radu i nije stvoren nijedan drugi osnov da se proglasi neprihvatljivim (vidi: na primer slučaj br. KO73/16, podnosilac zahteva: *Ombudsman*, ocena ustavnosti Administrativnog cirkulara br. 01/2016, donetog 21. januara 2016. godine od strane Ministarstva javne administracije Republike Kosovo, presuda od 8. decembra 2016. godine, stav 49, kao i druge reference pomenute u toj odluci).

Ocena merituma

66. Prvo, Sud ističe da je 5. decembra 2013. godine, Posebna komora Vrhovnog suda primila dopis od strane organa za likvidaciju, gde se tražila obustava svih sudskih postupaka u skladu sa članom 10. Zakona o KAP-u, jer je KBI „Agrokultura“ ušla u likvidaciju. Dok je relevantni sud podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo 6. decembra 2016. godine (odnosno, nakon tri godine).
67. Sud u nastavku naglašava suštinu tvrdnji relevantnog suda da obustava sudskog postupka protiv DP za koje počinje postupak likvidacije – i upućivanje slučaja organu za likvidaciju, uskraćuje tužiocima pravo da se njihova imovinska prava sude od strane nezavisnog suda. Pored toga, relevantni sud argumentuje da odredbe koje treba efikasno da zaštite vlasnike nepokretnosti nisu potencijalno efektivne i redosled imovinskog zahteva u postupku likvidacije – prema članu 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u je veoma nizak, imajući u vidu osnovno ljudsko pravo na imovinu.
68. U tom smislu, Sud se prvo poziva na stavove 1 i 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u koji propisuju:
- 1. Svaka sudska, upravna ili arbitražna radnja, postupak ili akt koji uključuje ili je protiv nekog preduzeća (ili bile koje njegove aktive) koje je predmet odluke o likvidaciji obustavlja se po podnošenju, od strane organa za likvidaciju, obaveštenja o likvidaciji relevantnom sudu, javnom organu ili arbitražnom sudu. To obaveštenje se poziva na ovaj član 10. i njemu se prilaže primerak odluke o likvidaciji i primerak objavljenog obaveštenja o likvidaciji.*

2. Svaka tako obustavljena radnja, postupak ili akt nastavlja se ili stupa na snagu samo uz dozvolu organa za likvidaciju ili suda. Tako obustavljene radnje, postupci i akti uključuju, ali se ne ograničavaju na, svaku radnju, postupak ili akt:

2.1. koji se odnosi na prikupljanje, povraćaj ili prinudnu naplatu potraživanja za dugove, poreze, kazne ili obaveze bilo koje vrste;

2.2. koji se odnosi na stvaranje, priznavanje, izmenu, povećanje, ispravnost, registraciju ili prinudnu naplatu bilo kog potraživanja ili interesa od preduzeću ili preduzeću ili bilo kojoj aktivi preduzeća;

2.3. svaki akt za unovčenje, oduzimanje ili prodaju bilo koje založene ili pod hipotekom ili na drugi način opterećene aktive ili za ostvarivanje vlasništva ili kontrole nad bilo kojom aktivom preduzeća; i

2.4. regulatorni postupak ili radnje u pogledu sprečavanja ili otklanjanja bilo koje povrede regulatornih odredbi, pravila ili odluka, do te mere da uključuje novčana potraživanja od preduzeća.

69. Sud primećuje da stav 1, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u zaista određuje da se sudski, upravni ili postupci arbitraža obustavljaju nakon obaveštenja od strane organa za likvidaciju.
70. Međutim, Sud takođe primećuje da u skladu sa stavom 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u: *"Svaka tako obustavljena radnja, postupak ili akt nastavlja se ili stupa na snagu samo uz dozvolu organa za likvidaciju ili suda"*. Doslovno tumačenje ovog stava naglašava činjenicu da on priznaje relevantnom sudu nadležnost da odluči u vezi sa sprovođenjem obustavljenog postupka, odnosno da nastavi ili ostavi na snazi postupke, radnje ili obustavljene akte.
71. Sud primećuje da se u svom zahtevu relevantni sud ne poziva na stav 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u. Sud nema saznanja o načinu primene u praksi člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u, posebno stava 2. Pored toga, relevantni sud se nije izjasnio da li ga ometa organ za likvidaciju u vezi sa primenom odredbe 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u.
72. Međutim, Sud ne primećuje da postoji neka prepreka da relevantni sud preduzme neku od dve sledeće radnje u vezi sa tumačenjem i primenom člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u, odnosno: (i) da dozvoli obustavu sudskog postupka u skladu sa stavom 1, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u, ili (ii) da nastavi radnje, postupke ili takve obustavljene akte, što praktično znači da ponovo pokrene obustavljene postupke u skladu sa stavom 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u.
73. Na osnovu jurisprudencije drugih zemalja u slučajevima incidentalne kontrole, relevantni sud je obavezan: (i) da dokaže direktnu vezu između osporene norme i konkretnog slučaja koji treba da reši; (ii) obavezni odnos koji ima relevantni sud prema primeni konkretne norme, i (iii) relevantni sud treba da

obezbedi da ne postoji neki zakon, druga norma koja bi mu omogućila rešenje konkretnog slučaja (vidi: gore citiranu jurisprudenciju Ustavnog suda Republike Albanije).

74. Sud smatra da relevantni sud nije argumentovao da postoji neka prepreka koja mu u ovom slučaju onemogućava da primeni stav 2, člana 10. Aneksa Zakona o KAP-u, kao drugu odredbu koja bi mu omogućila rešenje slučaja.
75. Što se tiče tvrdnji relevantnog suda koje je pokrenuo o članu 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u, Sud primećuje da se slučaj koji se razmatra odnosi na proces privatizacije i kosovski zakonodavac je doneo zakone o sprovođenju odgovarajućih ekonomskih i socijalnih politika u javnom interesu.
76. Za Sud je prirodno da prostor ocene koji se dozvoljava zakonodavcu u sprovođenju ekonomskih i socijalnih politika treba da bude širok i treba da poštuje stav zakonodavca o tome šta je „javni interes“, osim ako je taj stav očigledno bez opravdane ustavne osnove. Drugim rečima, iako Sud ne može da zameni svoju ocenu ocenama ostalih grana državne vlasti (u ovom slučaju, zakonodavne), on je obavezan da preispita osporene mere prema članu 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 Konvencije, i, na taj način, mora da istraži činjenice na koje su se pozvali javni organi (vidi: slučaj *James i drugi protiv Ujedinjenog kraljevstva*, ESLJP, predstavka br. 8793/79, presuda od 21. februara 1986. godine, stav 46).
77. Shodno tome, Sud treba da utvrdi da li je pronađena pravična ravnoteža između zahteva opšteg interesa društva i zahteva za zaštitu osnovnih prava pojedinca (vidi: slučaj *Sporrona i Lonnroth protiv Švedske*, ESLJP, predstavka br. 7151/75; 7152/75, presuda od 23. septembra 1982. godine, stav 69). A naročito, mora postojati razuman odnos proporcionalnosti između upotrebljenih sredstava i cilja koji treba da se ostvari od bilo koje mere koja pojedincu ograničava pravo na imovinu (vidi: *James i drugi*, napred citirana presuda, stavovi 34 i 50).
78. U tom smislu, Sud ponovo naglašava suštinu tvrdnje relevantnog suda u vezi sa članom 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u: „*Kategorije prioriteta potraživanja su utvrđene u članu 40. Potraživanja koja se odnose na posedovanje imovine se nalaze u petoj kategoriji, što znači da su svrstana pod troškovima postupka i obezbeđenim potraživanjima, ali imaju prednost nad preferencijalnim potraživanjima zaposlenih, neobezbeđenim potraživanjima i potraživanjima vlasnika /akcionara entiteta pod likvidacijom.*”
79. Sud se takođe poziva na suštinu komentara KAP-a u vezi sa članom 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u: „*Razmatranje potraživanja od strane Organa za likvidaciju naravno da predstavlja samo prvi stepen procene ovih potraživanja, pošto član 5.7 Zakona i član 37.7 Aneksa Zakona o KAP-u daju pravo svakom navodnom vlasniku koji nije zadovoljan sa procenom Organa za likvidaciju, da se u roku od 30 dana žali na odluku Organa za likvidaciju zbog njegovog potraživanja Specijalnom veću Posebne komore Vrhovnog suda Kosova.*”

80. U tom smislu, Sud primećuje da član 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u predstavlja ograničenje prava na imovinu zainteresovanih strana, međutim, ovo ograničenje nije automatski kršenje imovinskih interesa, jer, ipak, kao što se i vidi iz odgovora KAP-a, zakon na snazi na Kosovu određuje da odluke organa za likvidaciju nisu konačne, već se protiv njih može uložiti žalba pred Posebnom komorom Vrhovnog suda.
81. Ograničenje prava na pristup sudu ne može da ograniči ili smanji pojedincu pristup sudu do te mere do koje bi to povredilo samu suštinu prava. Pored toga, ograničenje ne može biti u skladu sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) Konvencije, ako ne poštuje „legitimni cilj“ i ako ne postoji „razuman odnos proporcionalnosti između upotrebljenih sredstava i cilja koji se želi postići“ (vidi: slučaj *Ashigdane protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, ESLJP, predstavka br. 8225/78, presuda od 28. maja 1986. godine, stav 57).
82. Sud primećuje da u ovom slučaju osporeni članovi 10 i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u ne krše suštinu prava na sudsku zaštitu prava i zaštitu imovine poverilaca, jer: (i) je ograničenje predviđeno zakonom usvojenim od strane Skupštine Republike Kosova; (ii) je ograničenje objektivno i razumno, s obzirom da sprečava izazivanje konfuzije koja bi se stvorila usled paralelno sprovedenih postupaka pred relevantnim sudom i organom za likvidaciju; i, (iii) princip proporcionalnosti se sprovodi, s obzirom da nakon početnog razmatranja postupaka pred organom za likvidaciju – u cilju izbegavanja paralelnih postupaka – pružaju se proceduralne garancije da se ospore odluke organa za likvidaciju pred Posebnom komorom Vrhovnog suda (u dva stepena unutar ove Komore).
83. Pored toga, Sud se poziva na stav 3, člana 44. [Zatvaranje predmeta] Aneksa Zakona o KAP-u koji propisuje: “*Na zahtev organa za likvidaciju, tamo gde nijedan poverilac nije prijavio potraživanje u roku iz člana 43. ovog Aneksa, Sud donosi rešenje kojim dozvoljava zatvaranje predmeta likvidacije.*”
84. Sud smatra da ovo jača garancije za sudsku zaštitu imovinskih prava, uključujući i pretenzije poverilaca tokom procesa likvidacije DP.
85. U zaključku, Sud smatra da su osporeni članovi 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona o KAP-u u skladu sa Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.8 Ustava, na osnovu članova 51. 52. i 53. Zakona i shodno pravilu 75 Poslovnika, na sednici održanoj 9. maja 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI većinom glasova da su članovi 10. i 40.1.5 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju u skladu sa Ustavom Republike Kosovo;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi